

TAŚMA FILMOWA NR <i>IV-0453</i>	RELACJE	ARCHIWUM ŻIH SYGNATURA
ZMIKROFILMOWANO DNIA: 17 SIE. 2000.	ZEZNANIA OCALAŁYCH ŻYDÓW spisano 26.II.1948r.	301/3304
JASTRZĘBSKI WOJCIECH	LUBASZ ALEKSANDER	
	Oryginał, rkp. 2 s., 210 x 295 mm., jęz. pol., + (2 s. odpis).	

A/

3304

A circular postmark from Warszawa, dated 1945. The text "1945" is on the left, "A.C. 11.11.45" is in the center, and "Warszawa" is at the bottom. Handwritten "3/11" is at the top, and "11.11.45" is written across the center.

[illegible]

Imię i nazwisko: Lubasz Aleksander

Data i miejsce urodzenia: 1894 r. Brzesko, woj. Krakowskie

Zawód: kupiec

Gdzie mieszkał przed wojną: Jarosław (Galicja)

Gdzie mieszkał podczas wojny: Jarosław, Związek Radziecki

Obecnie: Łódź, Południowa 10.

3304

Wiadomości o Jarosławiu.

W Jarosławiu przed wojną mieszkało od 5-7 tysięcy Żydów. Przeważnie zajmowali się handlem. W 1939 r. kiedy wojna wybuchła wielu młodych ludzi udało się do Lwowa a stamtąd dalej do Związku Radzieckiego. Miasto Jarosław jest rzeką San podzielone na dwie części. Stare miasto po jednej stronie Sanu pozostało u Niemców i druga część miasta została według układu, zawartego ze Związkiem Radzieckim, przekazane Związkowi Radzieckiemu. Niemcy na początku zajęli całe miasto. Od razu zaczęli łapać ludzi do robót, spalili kilka bóżnic, wydali rozporządzenie, że Żydzi muszą całe złoto i srebro oddać Niemcom. W razie niewykonania rozkazu grozi kara śmierci.

Żydzi i nawet Polacy zaraz po ich wejściu do miasta zaczęli się chować. Tydzień po ich wejściu do miasta wydali rozporządzenie, żeby ludność otworzyła sklepy. Kazali również Żydom otworzyć sklepy, lecz nad każdym sklepem żydowskim miała wisieć "tarcza Dawida" lub kartka z napisem "sklep żydowski". Po kilku dniach wydali rozkaz, że wszyscy Żydzi muszą w ciągu trzech dni opuścić miasto. Żydzi mają się przedtem zebrać na stadionie. Tam przeprowadzone u Żydów rewizje i zabrano u nich wszystkie kosztowności. Stamtąd pod konwojem Niemcy doprowadzili Żydów do Sanu. Pod tym konwojem mieli przejść przez most pontonowy na drugą stronę

Po drugiej stronie, gdzie było przedmieście Jarosławia, Niemcy puścili Żydów i powiedzieli im "idźcie do swoich towarzyszy". Ciekawe jest, że na poręczach mostu były napisy kredą "kierunek na Palestynę". Na przedmieściu Jarosławia jeszcze wtedy władzy sowieckiej nie było. Po trzech dniach przedmieście to aż do Sann zostało zajęte przez Związek Radziecki. Wysłanie Żydów z Jarosławia trwało trzy tygodnie. Ja wyjechałem z ostatnim transportem. Było to po Kuchach 1939 r. Jarosław został "Judenrein" już w 1939 r. Pozostało kilku chorych i starszych ludzi, którzy pozostali w mieście i później zginęli.

Wszystcy Żydzi z Jarosławia osiedlili się we Lwowie i w okolicach Lwowa. Ja zamieszkałem z jeszcze kilkuset Żydami z Jarosławia w Bruchowicach. Jeszcze inni osiedlili się w Tarnopolu i w Bródach. Podczas pasportyzacji Władze Radzieckie wysłały wielu jarosławskich Żydów w głąb Rosji. Ja również z rodziną zostałem w głąb Rosji wysłany. *Wielu Żydów z Jarosławia zostało wysłanych do Rosji. Po repatriacji w lw. R. okazywało się, że p. 50% Żydów z Jarosławia zostało w ocalałym.* Z powrotem wróciło 500 Żydów z Jarosławia. Niektórzy Żydzi z Jarosławia mieszkają na Dolnym Śląsku, Łodzi i Katowicach. Olbrzymia większość wyjechała na tamtą stronę. Jarosławin Żydów w ogóle nie ma. Pozostała bożnica.

Podpis świadka:

Lubasz Aleksander

Podpis protokolanta:

Mirska Klara

Lódź, dn. 26 lutego 1948 r.

Lubasz i Mirska pismo
Klara